

Sectoroverleg kinderopvang

1 december 2023

Agenda

Wanneer?	Agendapunt?	Door wie?
9u00	Verwelkoming	Dieter Vanhecke
9u10	Invullen preventiepeiling	Barbara Willems - Veerle De Vliegheer
9u20	Risiconalyse	Veerle De Vliegheer
9u30	VIPA: toelichting leidraad infrastructuur	Ivan De Boom – Els Bogaert
10u20	Septemerverklaring – MeMoQ	Dieter Vanhecke – Christophe Verhaeghe – Diederik Vancoppenolle
11u20	Pauze	
11u30	BOA	Riet De Bondt – Rika Verpoorten
12u00	TALIS-onderzoek	Diederik Vancoppenolle – Christele Van Nieuwenhuyzen
12u10	Project digitale strategie lokaal loket kinderopvang – Kick off	Diederik Vancoppenolle – Christine Faure
12u30	BVV en starterstrajecten	David Vits – Naomi Fontaine
13u00	Einde	

Sectoroverleg digitaal: enkele afspraken

Digitaal is....

- Meer briefing, minder 'live', minder non-verbaal
- Minder evident ruimte voor gesprek en discussie...
- Voor laatste keer niet live?

- camera en micro:

- Kwaliteit van de verbinding
- Achtergrondsgeluid/beeld

- vragen of opmerkingen:

- Handje
- Chatbox houdt de vragen bij...

- timing in het oog houden...

- PPT wordt 'live' mee geprojecteerd en achteraf bezorgd

Voorstelling Preventiepeiling

1/12/2023

Barbara Willems
barbara.willems@gezondleven.be

VLAAMS INSTITUUT
**GEZOND
LEVEN**

Preventiepeiling: wat?

- ▶ Online vragenlijst die driejaarlijks het **preventief gezondheidsbeleid** in diverse **Vlaamse settings** of levensdomeinen bevraagt (kinderopvang, onderwijs, ondernemingen, lokale besturen en zorg- en welzijn)
- ▶ **Meet hoe...**
  - verschillende organisaties (hier: kinderopvanginitiatieven)
  - hun preventief gezondheidsbeleid invullen
  - voor hun 'doelgroep' (hier: baby's en peuters & schoolgaande kinderen)
- ▶ **Kernvraag: hoe kwaliteitsvol is hun preventief gezondheidsbeleid?**
  - Algemeen gezondheidsbeleid
  - Thematisch gezondheidsbeleid

Preventiepeiling: waarom?

- ▶ **Monitoren** van de Vlaamse gezondheidsdoelstelling ‘gezonder leven’

De Vlaming leeft gezonder in 2025

Tegen 2025 leven we gezonder op vlak van gezond eten, sedentair gedrag, lichaamsbeweging, tabak, alcohol, illegale drugs, mentaal welbevinden, valpreventie en mondgezondheid.

- ▶ **Subdoelstellingen** per levensdomein:

- **Gezin:** kinderopvang van baby's en peuters en kinderopvang van schoolgaande kinderen

Subdoelstelling Gezin

Tegen 2025 voert een **toenemend** % van de voorzieningen en initiatieven in de kinderopvang van baby's en peuters en in de opvang van schoolkinderen buiten de school, een beleid dat een gezonde leefstijl bij kinderen bevordert en dat voldoende kwaliteitsvol is.

Preventiepeiling: waarom?

► Creëren van een meerwaarde op het terrein

- Informeren en warm maken van medewerkers bij kinderopvanginitiatieven om het eigen preventief gezondheidsbeleid onder de loep te nemen en te versterken
- Toeleiden van kinderopvanginitiatieven naar het beschikbare aanbod van informatie, materialen, preventiemethodieken en vormingen

En ook:

- Informeren van partners en stakeholders (overheden, koepels, ondersteuningsorganisaties, ...) over stand van zaken/verbeterpunten binnen de kinderopvang, wat basis kan zijn voor uitbouwen/ uitbreiden/ aanpassen/ stroomlijnen van aanbod

Preventiepeiling: wie?

- ▶ Uitgevoerd door Vlaams Instituut Gezond Leven in samenwerking met:
  - Vlaams expertisecentrum voor Alcohol en Drugs (VAD)
  - De Lokale gezondheidsoverleggen (Logo's)
  - Expertisecentrum voor Valpreventie
  - Gezonde Mond – Vlaams instituut mondgezondheid

- ▶ In opdracht van het Departement Zorg

Preventiepeiling: hoe?

Thematisch en algemeen preventief gezondheidsbeleid

Luik 1 = thematisch preventief gezondheidsbeleid

- ▶ Hoe(veel) zet de kinderopvang in op de **verschillende gezondheidsthema's**?
  - Voeding
  - Beweging
  - Lang stilzitten
  - Mentaal welbevinden
  - Roken
  - Alcohol
  - Mondgezondheid

- ▶ Peiling: september – december 2022

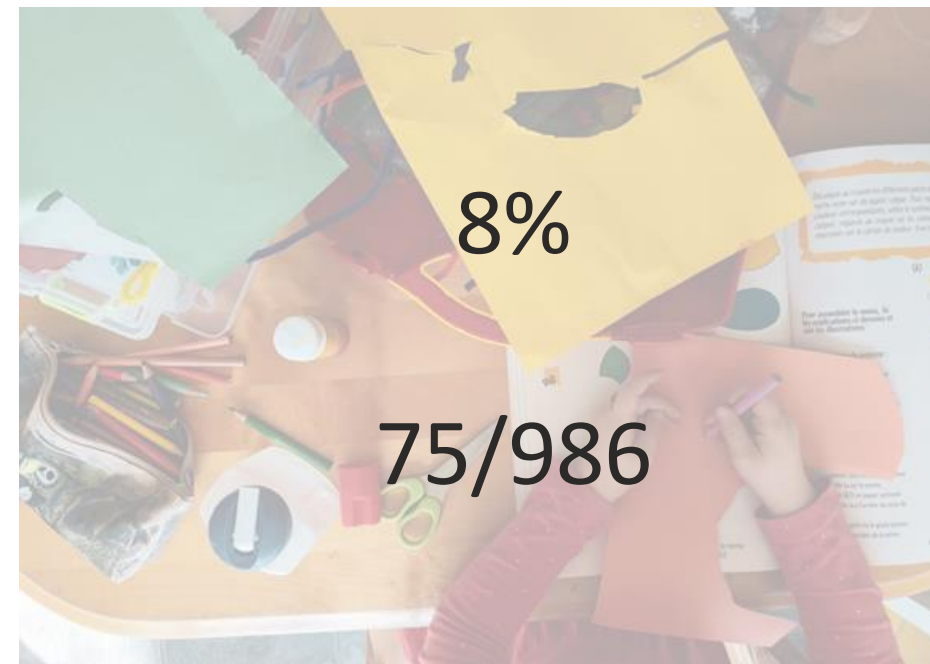
Preventiepeiling: 2 luiken

Respons luik 1: thematisch preventief gezondheidsbeleid

kinderopvang baby's en peuters

kinderopvang schoolgaande kinderen

Preventiepeiling: 2 luiken

Resultaten luik 1: thematisch preventief gezondheidsbeleid

Rapporten

RAPPORT
THEMATISCH PREVENTIEF
GEZONDHEIDSBELEID

RAPPORT
THEMATISCH PREVENTIEF
GEZONDHEIDSBELEID

inspiratiegidsen

Preventiepeiling: hoe?

Thematisch en algemeen preventief gezondheidsbeleid

Luik 2 = algemeen preventief gezondheidsbeleid

- ▶ **Welke succesfactoren** heeft de kinderopvang voor een geslaagd preventief gezondheidsbeleid?
  - **Beleidsmatig werken**
bv. heeft jouw kinderopvang afspraken en/of regels rond de verschillende gezondheidsthema's?
  - **Betrokkenheid**
bv. communiceert jouw kinderopvang over de initiatieven rond gezondheid?
  - **Deskundigheid**
bv. heeft er in jouw kinderopvang minstens 1 iemand een vorming/bijscholing gevolgd om te werken rond gezondheid bij de kinderen?
  - **Evidence-based werken**
bv. evalueert jouw kinderopvang de initiatieven rond gezondheid?

Preventiepeiling: 2 luiken

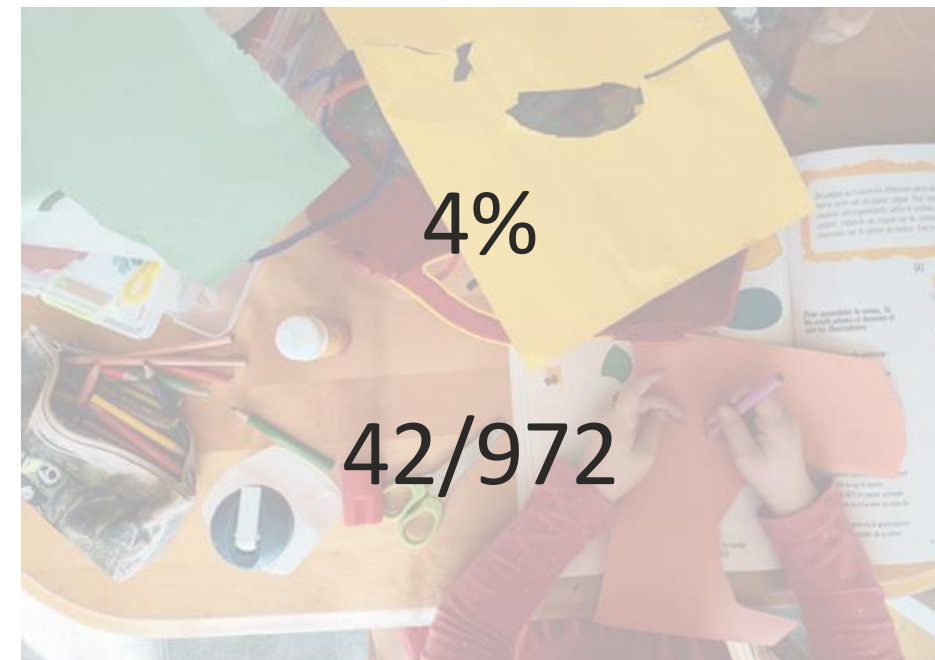
Respons luik 2: algemeen preventief gezondheidsbeleid

Peiling: oktober 2023 – januari 2024

kinderopvang baby's en peuters

kinderopvang schoolgaande kinderen

Wat kan de Preventiepeiling voor jullie betekenen?

De resultaten geven inzicht in de kwaliteit van het preventief gezondheidsbeleid bij de kinderopvanginitiatieven in Vlaanderen en de Vlaamse Gemeenschap in Brussel:

- Wat gaat er al goed en wat kan er nog beter?
- Voor welke gezondheidsthema's kunnen de kinderopvanginitiatieven nog (extra) ondersteuning gebruiken?
- Welke succesfactoren zijn er wel/niet aanwezig voor een sterk preventief gezondheidsbeleid?

Wat kunnen jullie voor de Preventiepeiling betekenen?

- ▶ De vragenlijsten mee helpen verspreiden bij jullie netwerk (bv. nieuwsbrief, social media)
  - ▶ [Deelnamelink](#) kinderopvang baby's en peuters
  - ▶ [Deelnamelink](#) kinderopvang schoolgaande kinderen

**HOE ZIT HET MET JULLIE
PREVENTIEF GEZONDHEIDSBELEID?
VUL NU DE PREVENTIEPEILING IN!**

Check preventiepeiling.be

VLAAMS INSTITUUT
**GEZOND
LEVEN**

**GEZOND
LEVEN**

A top-down view of several children sitting on a light-colored, textured rug. They are surrounded by various animal-shaped cutouts, including a frog, a monkey, a dog, a penguin, a lion, and a bear. One child is holding a green, spiky ball. The scene is brightly lit, suggesting an indoor play area.

Kinderopvang special Risicoanalyse

A child wearing blue jeans and yellow sneakers is climbing a wooden wall with colorful handholds. An adult's hands are visible, supporting the child from below. The background is a plain, light-colored wall.

Zo veilig als nodig

We gaan voor een omgeving die zo veilig als nodig is zodat elk kind zoveel mogelijk kansen krijgt om zich te ontwikkelen. We bedoelen een omgeving waarin we slim omgaan met risico's zodat kinderen hun grenzen kunnen verleggen en volop speelkansen krijgen.

Wat en Waarom?

Met een risicoanalyse zorg je voor een omgeving die gezond en zo veilig als nodig is.

Om kinderen groeikansen te geven, is het belangrijk dat ze zich veilig en gezond kunnen ontwikkelen

- Geen gedetailleerde vergunningsvoorwaarden voor veiligheid en gezondheid
- Wel ruimte om vanuit beleidsvoerend vermogen een eigen beleid te voeren, aangepast aan de context

Wat verandert er vanaf 2024?

- Risicoanalyse is een voortdurende opdracht waarbij de opvang zijn werking verbetert.
- Met de risicoanalyse zorg je voor een omgeving die zo gezond en zo veilig als nodig is.
  - Slim omgaan met risico's zodat kinderen volop speelkansen krijgen
    - ✓ onaanvaardbare risico's wegwerken: zorgen voor fysieke veiligheid
    - ✓ inspelen op de noden van kinderen: ook aandacht voor emotionele veiligheid
- Draagkracht en kwaliteitsvol handelen moeten aan bod komen in de risicoanalyse.
- Permanente begeleiding van de kinderen en een actief, auditief en visueel toezicht maken deel uit van de risicoanalyse.

Risicoanalyse binnenruimtes - Actielijst

Wat is de actielijst?

De voorbeeldvragen in de actielijst helpen de kinderopvang om risico's te bekijken en waar nodig actie te ondernemen. De vragen zijn onder andere gebaseerd op de meldingen van gevaarsituaties aan Opgroeien.

Hoe gebruik je de actielijst?

- Denk na over en bespreek de vragen hieronder. Je hoeft niet elk vak in te vullen, enkel wat je nodig hebt om tot een goede aanpak te komen.
- De vragen helpen jou op weg, maar elke opvang is anders. Schrap gerust vragen en vul ze aan met vragen die typisch zijn voor jouw opvang.
- Werk je in een groepsopvang? Betrek alle medewerkers en ook de stagiairs. Veiligheid wordt elk moment door elke medewerker gerealiseerd.

november 2023

Actielijsten

Voor sommige zaken is het goed dat er systematisch (bv. om de 2 jaar) een check gedaan wordt:

- Bestaande actielijsten herwerkt
  - Kolom toegevoegd voor huidige aanpak
  - Door organisator helemaal naar zijn eigen context aan te passen
- Ook een actielijst over toezicht, draagkracht en kwaliteitsvol en integer handelen

4. BALUSTRADES

Voorbeeldvragen risicoanalyse	Hoe zorg je daar nu voor?	Kan de aanpak nog verbeteren?	Hoe en wanneer?
Kunnen de kinderen niet op of over de balustrade klimmen?			
Kunnen kinderen niet geklemd geraken tussen de spijlen?			
Is de balustrade stevig bevestigd?			
Vul eventueel aan met vragen die eigen zijn voor jouw opvang	Hoe zorg je daar nu voor?	Kan de aanpak nog verbeteren?	Hoe en wanneer?

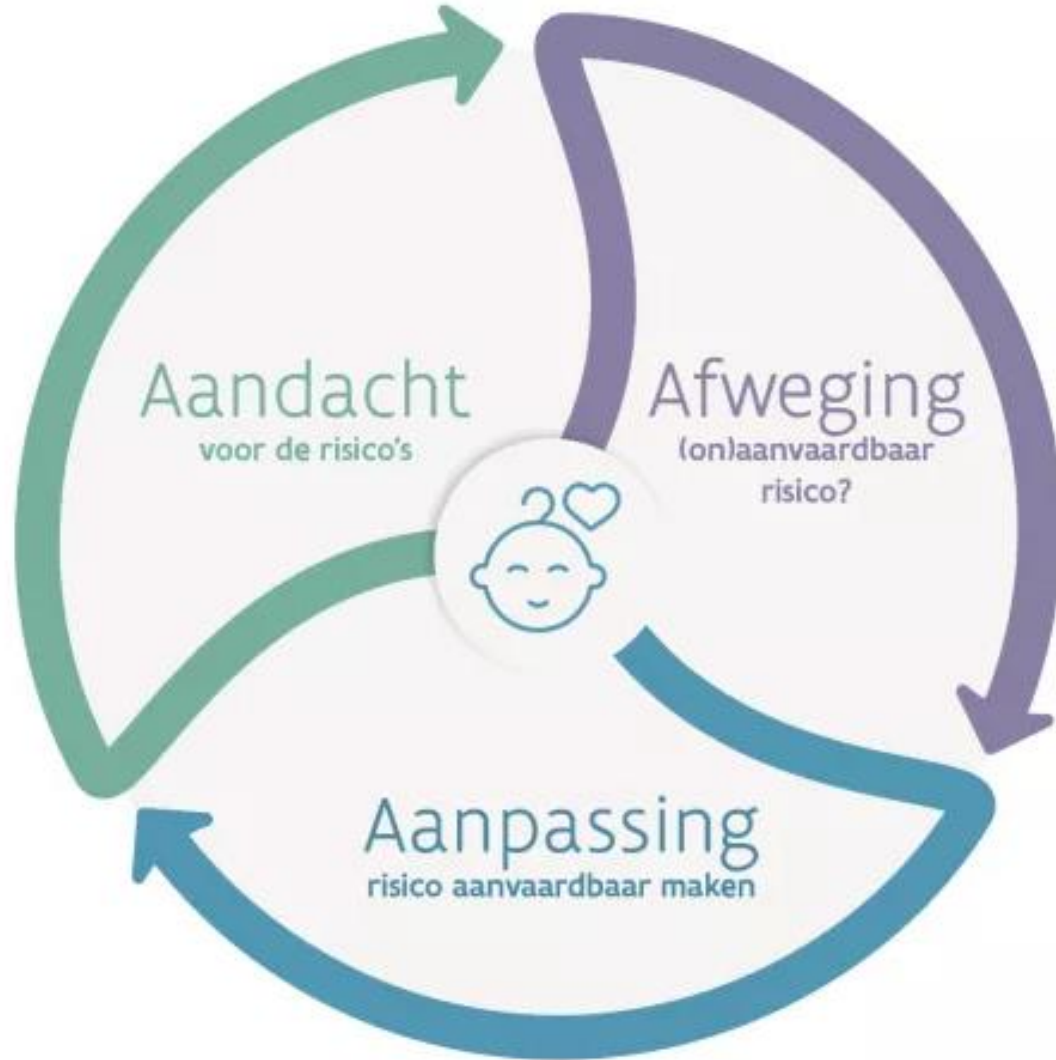
Tip

- ✓ Kinderen zijn creatief en kunnen door samen te werken of via een ander voorwerp over de balustrade of trapeuning klimmen.

De 3 A's van risicoanalyse

Een methodiek die ondersteunt in:

- Het reflecteren over veiligheid in de dagelijkse werking
- De bespreking daarvan met collega's
- Bij elke A reflectievragen om de dialoog op gang te brengen

Meer weten?

- Website Kind en Gezin
- Blink en Blink TV

Vragen?

Voor ondersteuning (hoe maak je je risicoanalyse)

- Mentes (specifieke doelgroep)
- VVSG (lokale besturen)
- Pools gezinsopvang (aangesloten onthaalouders)

Voor meer informatie over het wat en waarom

- Klantenbeheerder

Vragen?

Reacties, bedenkingen, vragen, aanvullingen, feedback,... zijn steeds welkom!

- Veerle.devlieghe@opgroeien.be
- Yasmine.demesel@opgroeien.be

Zelfevaluatie Infrastructuur KDV

Sectoroverleg 1/12/2023

Ivan De Boom, afdelingshoofd

Els Bogaert, bouwtechnisch adviseur

VIPA

Waarom?

Nood aan duidelijke en overzichtelijke info over infrastructuur

- verscheidenheid aan wetgeving
- verscheidenheid aan infobronnen
- onbegrijpelijk
- onduidelijkheid wie contactpunten zijn
- tegenstrijdige info

Bestaande afvinklijsten van het VIPA

- beperkt aan informatie algemeen
- teveel informatie voor specifieke kinderopvanglocatie

Hoe anders?

Duidelijke en overzichtelijke info

- verscheidenheid aan wetgeving verwerkt in 1 tool
- naast wetgeving ook
  - tips
  - ergonomie
  - invulling kwaliteitsvolle infrastructuur
- infobronnen en contactpunten bij wetgeving

Voor meer info

Contacteer het Ondersteuningsnetwerk Kinderopvang Mentes

Regelgeving

Artikel 5 Brandveiligheidsvoorschriften voor baby's en peuters

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

Hoe anders?

Duidelijke en overzichtelijke info

- vanuit VIPA in samenwerking Opgroeien en Zorginspectie
- onder begeleiding van Helder recht

We leveren een **afgewerkte tekst** af:

- volgens de regels van **klare taal** en **legal design**;
- gebaseerd op de noden van het **doelpubliek**;
- zonder aan **juridische nauwkeurigheid** te verliezen.

Hoe anders?

Online ICT toepassing

- hoeveelheid info specifiek voor de lezer omwille van korte vragenlijst

Hoeveel kinderopvangplaatsen wil je op de locatie opvangen:

Gezinsopvang

- Maximaal 8 kinderen

Groepsopvang

- Tussen 9 en 18 kinderen
- Tussen 19 en 25 kinderen
- Tussen 26 en 36 kinderen
- Tussen 37 en 50 kinderen
- 51 of meer kinderen

Wat is het aantal kinderopvangplaatsen?

Het aantal kinderopvangplaatsen is het **maximaal aantal kinderen** dat je **gelijktijdig** wil opvangen en waarvoor je een vergunning wil aanvragen.

Dat is het aantal kinderen dat tegelijkertijd in de opvanglocatie aanwezig kan zijn. Voor het aantal aanwezige kinderen worden de schoolgaande kinderen tot en met de lagere school meegeteld, ook je eigen kinderen en kleinkinderen.

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

Stand van zaken?

nu enkel 'platte' tekst. => veel tekst

- Zal meer behapbaar zijn
  - Zal veel aantrekkelijker worden
  - Zal op maat van de lezer zijn
- niet verspreiden aan de sector/extern

4. Hygiënische verzorgingszone

Enkel voor VIPA

Verplicht

De verzorgingszone moet:

- ✓ een ingebouwd **kinderbad** hebben;
- ✓ een verzorgingstafel met 1 of meerdere verzorgingkussens;
- ✓ **minstens 2** kindertoiletten hebben als de verzorgingszone ook door peuters wordt gebruikt.

Het water dat de kinderen gebruiken, mag niet warmer kunnen worden dan **38°C**. De technische installaties moeten dat garanderen.

Enkel voor niet-VIPA

Verplicht

De kinderopvang moet uitgerust zijn om kinderen te kunnen **verzorgen**.

Die uitrusting moet aangepast zijn aan het **aantal plaatsen** waarvoor de opvang een vergunning heeft.

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

Ivan De Boom

ivan.deboom@vlaanderen.be

Els Bogaert

els.bogaert@vlaanderen.be

M 0493 31 01 94

Maatregelen begroting 2024

Kinderopvang

Inhoudsopgave

01. Verlagen ratio
02. Verbeteren subsidies
03. Uitbreidingsbeleid
04. Voorrangregels
05. Flankerende maatregelen

Ratio

groepsopvang

- Keuzes mee gebaseerd op ramingen in kader van afgerond onderzoek impactanalyse: [Budget impact analyse van invoering lagere kind-begeleiderratio in kinderopvang in Vlaanderen | Opgroeien](#)
- Verlagen van de ratio in de groepsopvang naar 1/5 voor groepen met enkel baby's tot 12 maanden, 1/8 + 12 maanden en 1/7 gemengde groepen
- Overgangstermijn 3 jaar 1/1/2024-1/1/2027
- 118 miljoen euro
  - ongeveer 1700 euro per plaats extra, voor T1 en voor T2
- Voorwaarde: bedrag investeren in personeel : uitbetaling 60%-40% modaliteiten nog uit te werken in overleg met sector en Opgroeien
- Doel tegen 1/1/2027: effectief voldoende kinderbegeleiders in de sector om overall lagere ratio te behalen, intussen:
  - Optioneel inzetten logistiek medewerkers voor 25% om werkdruk snel te verlagen (ifv uitbetaling resterende 40%)
  - flexijobs ook in beperkte mate toe te laten in de kinderopvang.
  - Modaliteiten binnen dit kader nog uit te werken

Ratio

gezinsopvang

- In de gezinsopvang naar ratio 1/7
- Diverse maatregelen
  - 350 VTE onthaalouders in werknemersstatuut extra
    - Oproep begin 2024 – toewijzing mei 2024
  - Verhoging van de onkostenvergoeding voor alle aangesloten onthaalouders:
    - Verhogen van de onkostenvergoeding met 3,27 euro per prestatie (voorbehoud goedkeuring door FOD Financiën)
    - Vertaald in hogere prestatiesubsidie trap 2: zowel voor sui generis als voor onthaalouders-werknemers
  - Verhoging prestatiesubsidie T2 met 0,39 euro (> GGMMI)
    - Vanaf 1 april 2024
  - Verhoging voor zelfstandige onthaalouders in verhouding door verhoging T1 subsidie
    - T1 wordt verhoogd tot 2000 euro

Verbeteren subsidies

Verhogen basissubsidie + omschakeling naar T2

- Groepsopvang: verhogen basissubsidie T1 tot 3000 euro (+ extra impact ratio)
- Gezinsopvang: verhogen basissubsidie T1 tot 2000 euro

- Ingangsdatum 1 januari 2024

Uitbreidingsbeleid Kinderopvang

Omschakeling T1 naar T2

- Omschakeling T1 naar T2
  - 5176 plaatsen beschikbaar
  - Voorafnames grootsteden
  - Heropenen eerdere oproep:
    - Fase 1:
      - voorrangsgroep 1: IKT-mix tot 75% van de plaatsen → toekenning eind oktober
    - Fase 2: Voorrangsgroep 2 (locatie met vrije prijs)
      - Herbevestiging aanvraag (week van 16/10) voor alle aanvragen die omwille van budgettekort geen toekenning kregen in eerste ronde
      - Screening op dossiermatige tegenindicaties
      - Toewijzing begin december
    - Fase 3: Voorrangsgroep 3 - plaatsen met IKT en plaatsen in locaties IKT-mix (>75%)
      - Te bekijken hoeveel plaatsen nog beschikbaar na fase 1 en fase 2

Uitbreidingsbeleid Kinderopvang: Flexibele opvang ROM

- Beschikbaar budget: voor 3.328 extra modules (bestaand aanbod = 3.020 modules)
- Werkwijze Programmatie:
  - Voorafnames grootsteden en Brussels Hoofdstedelijk Gewest (15%-10%-5%)
  - Verdeling van 2.330 modules over provincies (excl. Grootsteden) op basis van parameters
  - Werkwijze bouwt voort op werkwijze die gehanteerd werd tijdens de uitbreidingsronde ROM 2018/2019
  - Rekening houden met bestaand aanbod (2.196 modules in Vlaanderen, excl. Grootsteden)
- **Wie komt in aanmerking?**
  - Voor groepsopvang (vrije prijs of IKT) met minstens de basissubsidie of subsidiebelofte voor basissubsidie
- **Timing?**
  - Oproep 4 december 2023, toewijzing april 2024
- **Al belangrijk om weten ifv oproep?**
  - Modules te realiseren voor eind 2024
  - Minstens 10 modules per subsidiegroep
  - Aanvraag melden aan lokaal bestuur (VGC in Brussel),
ivm mogelijk negatief advies!
  - Rekening houden met wat beschikbaar is per provincie
  - Per locatie aparte aanvraag
  - Opgroeien kent per provincie toe in meerdere gemeenten

Uitbreidingsbeleid Kinderopvang: DOP

- Beschikbaar budget: voor 87 plaatsen
- Werkwijze Programmatie:
  - Voorafnames grootsteden en Brussels Hoofdstedelijk Gewest (15%-10%-5%)
  - Verdeling 61 plaatsen over provincies (excl. Grootsteden):
    - Werkwijze bouwt voort op werkwijze die gehanteerd werd tijdens de uitbreidingsronde DOP 2018/2019
    - Parameters behoefte
    - Rekening houden met bestaand aanbod (303 plaatsen in Vlaanderen, excl. Grootsteden)
- **Wie komt in aanmerking?**
  - Voor groepsopvang (vrije prijs of IKT) met minstens de basissubsidie of subsidiebelofte voor basissubsidie
  - Voor locaties die liggen in de gemeenten weerhouden na programmatie >>>>>> meer info begin december
- Timing?
  - Oproep 15 (?) december 2023, indienen januari 2024, toewijzing april 2024 – Timing afstemmen op oproep T2
- Al belangrijk om weten ifv oproep?
  - Minstens 2 DOP per gemeente
  - Aanvraag melden aan lokaal bestuur (VGC in Brussel), geen negatief advies!
  - Lokaal bestuur kan score geven

Uitbreidingsbeleid Kinderopvang: Oproep T2 plaatsen

- Beschikbaar budget:
  - Budget 2024: 2.000 plaatsen toe te kennen, deels al toegekend in meerjarenprogrammatie, meer dan 1200 nieuwe
  - Maar daarnaast ook plaatsen toekennen in deze oproep uit:
    - Oproep voor geselecteerde gemeenten op basis van aangetoonde nood (315 plaatsen)
    - Niet gerealiseerde subsidiebeloftes uit MJP/vrije middelen in enkele gemeenten
    - Eventuele bijkomende oproep grootsteden (ikv convenanten):
      - Gesprekken met grootsteden lopende
- Werkwijze Programmatie:
  - Voorafnames grootsteden en Brussels Hoofdstedelijk Gewest (15%-10%-5%). **Er komt aparte oproep!**
  - Verdeling plaatsen over provincies (excl. Grootsteden) en gemeenten op basis van parameters:
    - Inschatten Potentiële vraag:
      - Aandeel kinderen < 3 jaar bij een alleenstaande ouder die werkt of werk zoekt
      - Aandeel kinderen < 3 jaar bij een 2-oudergezin met een werkende of werkzoekende moeder
      - Aandeel kinderen 0-3 jaar dat opgroeit in kansarmoede.
    - Rekening houden met bestaand aanbod
    - Toepassing van cut-offs om er voor te zorgen dat plaatsen niet te sterk versnipperd worden

Uitbreidingsbeleid Kinderopvang: Oproep T2 plaatsen

- **Wie komt in aanmerking?**
  - Voor locaties die liggen in gemeenten weerhouden na programmatie >>>>>> meer info begin december
  - We zullen duidelijk communiceren voor elke gemeente uit welk budget ze hoeveel plaatsen zullen krijgen
- **Timing?** (onder voorbehoud van goedkeuring BAG en MB)
  - Oproep 15 december, indienen eind januari 2024, toewijzing eind april 2024
  - Oproep grootsteden zal apart verlopen, nog niet alles uitgeklaard
  - Subsidiebelofte ten vroegste in mei 2024
- **Al belangrijk om weten ifv oproep?**
  - Enkel voor nieuwe plaatsen
  - Aanvraag melden aan lokaal bestuur (VGC in Brussel), lokaal bestuur kan score geven
  - Realistische startdatum
  - Elke aanvraag gescoord, deels op basis advies lokaal bestuur. Lokaal bestuur moet wel oordelen op basis van vooraf opgestelde criteria.
  - Aanvragen gerangschikt per gemeente volgens score

Uitbreidingsbeleid Kinderopvang

Nieuwe plaatsen basissubsidie (trap 1) – vrije prijs

- Beschikbaar budget: Nieuwe T1: 3000 plaatsen - inclusief reeds voorzien in meerjarenbegroting)
- Kan aangevraagd worden voor iedere nieuwe plaatsen met vrije prijs
- Projecten waarbij bedrijven en organisatoren van kinderopvang samenwerken voor bijkomend decentraal en duurzaam aanbod aan kinderopvangplaatsen bij bestaande organisatoren (samen met minister Brouns)

Oproep project bedrijfsopvang: [Oproep voor proeftuinen voor een nieuw model kinderopvang | Vlaanderen.be](https://www.vlaanderen.be/oproep-voor-proeftuinen-voor-een-nieuw-model-kinderopvang)

Investeringspremie onthaalouders

- Starters- en renovatiepremie (om de 10 jaar)
- 3000 euro
- Kosten te bewijzen
- Uitwerking begin 2024

Voorrangsregels

Wijziging decreet

Een inkomensgerelateerde kinderopvang geeft voorrang aan gezinnen die werken of een opleiding volgen met het oog op werk.

Deze voorrang is absoluut voor gezinnen die minstens 4/5de werken of een 4/5de dagopleiding met het oog op werk volgen. Ook voor broertjes en zusjes die op hetzelfde moment gebruik maken van dezelfde kinderopvang en voor pleegkinderen geldt een absolute voorrang.

Concreet betekent dit dat **bij gelijktijdige opvangvragen**, een organisator van kinderopvang verplicht is om de aanvraag van het gezin dat beantwoordt aan deze criteria voor te nemen.

De organisator kan afwijken van die verplichting voor maximaal 10 % van het aantal kinderopvangplaatsen per kinderopvanglocatie voor situaties in het belang van het kind of omwille van een gezondheids- of welzijnssituatie in het gezin. Bijvoorbeeld voor een moeder die zwaar ziek is maar niet werkt.

De nadere regels zullen bepaald worden door de Vlaamse Regering, met oog voor beperking van administratieve lasten.

Flexijobs

- Akkoord federale regering
- Verder te bekijken voor Kinderopvang

Terugkoppeling resultaten evaluatie
monitoringsinstrument MeMoQ
+
Aanpassingsvoorstellen Zorginspectie &
Opgroeien

Diederik Vancoppenolle

Evaluatie monitoringinstrument MeMoQ

Aanbeveling POC: *Er komt op korte termijn een evaluatie van MeMoQ om na te gaan of deze in functie van inspecties moet worden bijgestuurd. Zo kan worden onderzocht op welke manier dit instrument het beste wordt ingezet en kan men de beperkingen van het instrument in kaart brengen zodat men daaraan kan tegemoetkomen.*

Daarnaast wordt bepaald welke de impact is van de scores van MeMoQ, in het bijzonder op het vlak van welbevinden, op de handhaving bij klachten met betrekking tot inbreuken op de fysieke en psychische integriteit van kinderen.

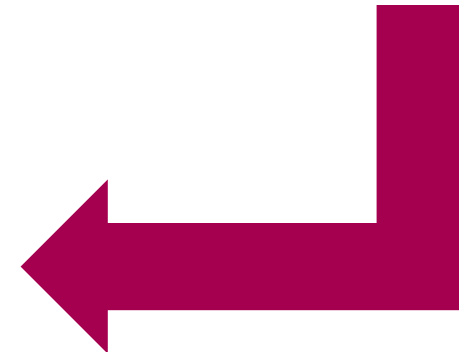
Ondernomen acties in navolging aanbeveling

1. Algemene kwantitatieve analyse van scores op dimensies, clusters en deelanalyse per deelindicator met verkenning andere weging in monitoringinstrument van bepaalde items
2. Kwalitatieve analyse ervaringen en opinies inspecteurs

- Opdracht opgenomen door CEGO + Ugent
- Rapport definitief afgewerkt in oktober 2023
- Conclusies en aanbevelingen besproken met sector 22/11/2023 en voorgesteld in Vla Parl op 28/11/2023

Onderzoek
uitbesteed

Conclusies & aanpassingsvoorstellen: Algemeen

- **Analyse onderzoekers bevestigt dat het instrument geschikt is en blijft om de pedagogische kwaliteit te meten.**
  - ➔ **Dit meer onder aandacht brengen, maar wel nog beter situeren en kaderen**
  - Het instrument heeft zijn meerwaarde. Ook het feit dat **het instrument en de ruimere aanpak en opvolging oog heeft voor het proces van kwaliteitsverbetering moet daarbij benadrukt worden**. Over goede zaken wordt gevraagd om ze te borgen, zwakkere scores dienen verbeterd te worden en door te verwijzen naar het zelfevaluatie-instrument krijgen opvanglocaties zaken aangereikt om aan de slag te gaan.
  - Tegelijk mogen we niet vergeten dat de (gemiddelde) scores wel **altijd in de juiste context moeten geplaatst worden**. Het instrument was en is **niet bedoeld om het individueel functioneren van een individuele kinderbegeleider in kaart te brengen** en de afname er van zal **altijd een momentopname zijn** die beïnvloed wordt door de aanwezige begeleiders, het aantal aanwezige kinderen, sociale wenselijkheid en diverse andere factoren. Ook dat willen we publiekelijk verduidelijken.
  - Hoewel het geen aanbeveling was van de onderzoekers lijkt het ons wel nog nuttig en noodzakelijk om gezamenlijk en publiek het **belang van het monitoringinstrument en de opvolging er van te beklemtonen en aan te geven dat Opgroeien wel degelijk onvoldoende scores opvolgt en ook de adviezen van Zorginspectie ter harte neemt**. Het lijkt ons daarom van belang om de toegepaste **procedures die ingezet worden na onvoldoende scores op het MEMOQ monitoringsinstrument nog eens goed te communiceren naar de sector en het brede publiek**.

Aanpassingsvoorstellen: Instrument

Cfr aanbevelingen

- 6de dimensie (omgaan met gezinnen en diversiteit) discrimineert te weinig tijdens een inspectiebezoek
➔ niet meer aan de hand van een afname met het monitoringsinstrument te beoordelen, ZI zal dit op andere wijze bevragen/beoordelen = **Wijzigen regelgeving en praktijk!**
- Bij observaties van negativiteit en hinderlijke effecten van omgevingselementen op het leven en leren in de leefgroep de score op de betrokken dimensie naar beneden te corrigeren met 1 punt, zonder dat score lager dan 1 kan zijn
- Bij observaties met grote verschillen in
  - a) de benadering van verschillende leeftijdsgroepen van kinderen
  - b) het handelen van verschillende medewerkers, deze verschillen te beschrijven in het verslag
- Observatieschema wijzigen en dimensies emotionele en educatieve ondersteuning in 3 ipv 2 observatierondes laten beoordelen en de volgorde wijzigen
- Handleiding voor de afname van het instrument verfijnen

!

Geen score per dimensie te geven tot 1 cijfer na de komma, omdat de hoofdscores het belangrijkste zijn en blijven en cijfers na de komma de hoofdboodschap van de dimensiescore zouden afzwakken.

Aanpassingsvoorstellen: Opvolging

- Geen 1 op 1 relatie installeren:
  - tussen een bepaalde score en een advies handhaving door Zorginspectie
  - en tussen een advies handhaving en de eigenlijke handhaving door Opgroeien
- Opvolging bepaalde scorecombinaties deels wijzigen:
  - Bij **1 score 1** de bestaande praktijk voor het opvolgen van het tekort te behouden = minstens het opvragen van een plan van aanpak.
  - Bij **minstens 2 scores 1** zal Opgroeien **naast het minstens opvragen van een plan van aanpak de organisator ook meteen uitnodigen voor een gesprek.**
  - Bij een afname die niet resulteerde in onvoldoende scores, maar wel leidde tot **minstens 3 scores 2**, zal Opgroeien niet enkel een inspanningsverbintenis vragen maar **ook minstens een Plan van Aanpak opvragen** en de situatie dus nader opvolgen dan voorheen.
  - Bij **1 of 2 scores 2 met daarnaast enkel scores 3 of 4** zal Opgroeien de huidige praktijk voortzetten. Dat wil zeggen dat er in die gevallen aan de organisator gevraagd wordt om inspanningen te doen om de werking voor de betreffende dimensies te verbeteren.

Timing van invoering van wijzigingsvoorstellen

- De voorgestelde aanpassingen aan de handleiding worden door de onderzoekers in de loop van november concreet uitgewerkt. De aanpassingen worden op 28/11 en 1/12 gecoacht aan de inspecteurs voor gebruik in de praktijk. **Vanaf 1 december** zou Zorginspectie al aanpassingen aan het Monitoringsinstrument kunnen invoeren.
- In de loop van 2024 worden de wijzigingen aan de handleiding door Cego via intervisie (3 keer per jaar) met de inspecteurs opgevolgd en geëvalueerd.
- **Vanaf 1 januari 2024** zou Opgroeien haar opvolgingsaanpak willen aanpassen zoals voorgesteld in deze nota. Aangezien er geen regelgevende aanpassingen nodig zijn om deze wijzigingen door te voeren, is dat mogelijk. We zijn wel van plan om de **sector over de geplande wijzigingen nog te informeren in december**.
- Na bespreking met de sector op 22 november, zullen in november-december 2023 de nodige aanpassingen aan de regelgeving worden voorbereid om mogelijk te maken dat de 6de dimensies niet meer apart moet gescoord worden. De aanpassingen aan het **BVR en het MB zullen pas kunnen ingaan in 2024**.

PAUZE!

Buitenschoolse Opvang en Activiteiten

Sectoroverleg 1 december 2023

BOA tijdslijn

- 2020 Definitieve goedkeuring voorgestelde besluiten
- 2021 BVR Lokaal beleid en overgangsbepalingen
Mogelijkheid om een kwaliteitslabel aan te vragen
Uitwerking verdere bepalingen financiering lokale besturen
Uitwerken inspiratiekader
- 2022 Huidige erkende opvang (of met 'attest' of 'toestemming') krijgt automatisch label
Organisatoren krijgen forfaitsubsidie + subsidievoorwaarden
Lokale besturen en organisatoren kunnen overgangstermijn inkorten
- 2023 Nadere bepalingen rond financiering lokale besturen
- 2026 Einde transitieperiode
- 2030 Einde compensatiemaatregel
Start definitieve regeling: toekenning op basis van bereik

Waar staan we?

- Wijzigingsbesluit lokale besturen, samenwerkingsverband en subsidie BOA
  - Compensatiemaatregel
  - Subsidie toegankelijkheid
  - Gerichte besteding
- ➔ Duidelijkheid over subsidie voor lokale besturen

In de pijnlij?

- Communicatie lokale besturen
  - Cijfers
  - Ondersteunend materiaal
- Kleuterlabel
  - Steekproefbevraging
  - Evaluatie procedures
- Registratietool?

En verder nog...

- BOA onderzoek
- Betrekken beleidsdomeinen
- Overleg met stakeholders

Sectoroverleg kinderopvang

Ondersteuning lokale besturen bij uitrol van decreet BOA

Rika Verpoorten
01/12/2023

VVSG

Snel naar

BOA in een notendop

Regelgeving

Financiering BOA

Vorming

Website VVSG

'Regie buitenschoolse opvang en activiteiten'

Stappenplan BOA

Praktijken buitenschoolse opvang en activiteiten

Werkinstrumenten

Zelf organisator buitenschoolse kinderopvang?

Wie-is-wie

Meer lezen

Stappenplan

+ Intern draagvlak creëren

+ Projectstructuur en projectplan

+ Huidige situatie in kaart brengen

+ Visie en ambitie

+ Externe stakeholders betrekken

+ Doelstellingen en acties

➔ Wat wil je bereiken?

➔ Wat kan je doen?

Werkinstrumenten

- Algemene info over het decreet
- Financiële middelen en besteding
- Vraag en aanbod in kaart brengen
- Visie-ontwikkeling
- Praktische uitrol
- Aan de slag met kwaliteit

Lokale Praktijken

Antwerpen zet in op kwaliteit en toegankelijkheid

Samenwerking met onderwijs, sport en cultuur in Anzegem

Afgestemd aanbod door samenwerking in Ardoois

Samenwerking tussen BKO en scholen in Bornem

2 BOA-regisseurs en projectteam aan de slag in Brasschaat

Deerlijk samen met scholen aan de slag voor schoolopvang

Partners informeren en proefprojecten in Dendermonde

Stad Eeklo combineert opvang en sport

Het warme zuiden in Genk

Grote bevraging, visie en proefprojecten in Gent

Twee BOA proeftuinen in Harelbeke

Van de opvang naar de hobby's en weer terug in Hooglede

- Antwerpen
- Anzegem
- Ardoois
- Bornem
- Brasschaat
- Deerlijk
- Dendermonde
- Eeklo
- Genk
- Gent
- Harelbeke
- Hooglede
- Kortrijk
- Kruisem
- Leuven
- Menen
- Mol
- Sint-Niklaas
- Tremelo
- Zwijndrecht

Vorming

Vorming in groep

- Basisopleiding 'Aan de slag met het decreet BOA'
- Doordachte beslissingen nemen met het afwegingskader BOA
- Thematafel 'Werken aan kwaliteit'
- BOA-BAR's
- Kennismakingsbabbel nieuwe BOA-regisseurs

Individuele ondersteuning op maat

→ Korte of langdurige ondersteuning

→ BOA-pool:

- Vormingscentrum Opvoeding en Kinderopvang
- Omvorming
- Speelmakers
- Coaster Consulting
- Bataljong
- Mondea

→ Toelichting aan college burgemeester en schepenen en MAT

→ Ledenadvies

Vorming

Nieuwsbrief Lokaal Opgroeien

september 2023

VVSG

lokaal opgroeien

VVSG vraagt aandacht voor groeipad buitenschoolse opvang en activiteiten

Met het decreet Buitenschoolse Opvang en Activiteiten wil de Vlaamse regering de ontwikkelingskansen van kinderen vergroten en de combinatie werk/opleiding en gezin voor ouders vergemakkelijken. Een zeer mooie ambitie, alleen volstaan de middelen die de Vlaamse overheid voorziet, niet. 4 op 5 gemeenten vreest voor een kleiner en duurder aanbod voor de ouders. Dat blijkt uit een rondvraag die de VVSG deed bij haar leden. De VVSG vraagt daarom aan de Vlaamse Regering duidelijkheid over het budget en het financieel groeipad.

[Lees het artikel op de VVSG website](#)

[Herbeluister VVSG woordvoerder in De Ochtend \(Radio 1\)](#)

VVSG

Vereniging van
Vlaamse Steden
en Gemeenten

Rika Verpoorten | Opgroeien en Ontwikkelen
Stafmedewerker lokaal beleid kinderopvang
Rika.verpoorten@vvsg.be

+32 2 207 54 42

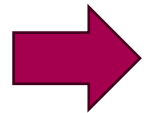
Toelichting **TALIS Starting Strong 2024**

Internationaal vergelijkend onderzoek van de OESO

**Diederik Vancoppenolle & Christele Van
Nieuwenhuyzen**

Wat is TALIS Starting Strong?

- **TALIS = Teaching And Learning International Survey**
  - een internationaal vergelijkend onderzoek over werk, vorming, beleving, praktijken, ... van leraren en directeurs
  - op initiatief en onder leiding van de OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling)
- **Starting Strong**
  - internationaal vergelijkend overzicht van en informatie over **ECEC** (Early Childhood Education and Care = Opvang en Onderwijs voor jonge kinderen tussen 0-6 jaar) op initiatief van de OESO

TALIS STARTING STRONG:

- Sinds 2018: uitbreiding van TALIS met optionele module gericht op medewerkers in basisvoorzieningen voor jonge kinderen tussen 0-6 jaar.
- Nieuwe enquête TALIS STARTING STRONG gepland in 2024:
  - Kinderopvang: bevraging van verantwoordelijken en kinderbegeleiders/OO
  - Kleuteronderwijs bevraging van schoolleiders en kleuterleiders

TALIS Starting Strong 2024: Waarover?

Onveranderde focus:

- Tewerkstellingsstatus (werkregime, anciënniteit)
- Opleiding (niveau en inhoud van opleiding ifv voorbereiding op werk)
- Arbeidsomstandigheden
- Verdere professionele ontwikkeling en bijscholing
- Taken, praktijken en ervaringen
- Werkklimaat en jobtevredenheid
- Leiderschap

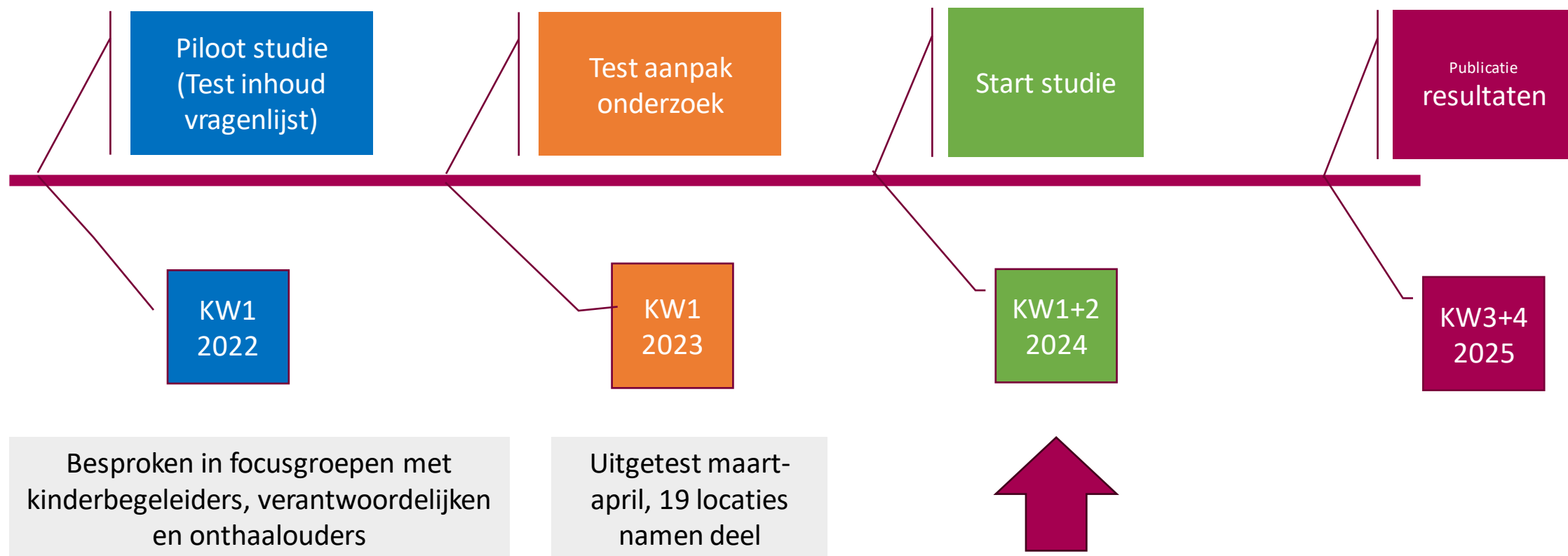
Bijkomende Specifieke focus in 2024:

- Omgaan met diversiteit
- Transitie van kinderopvang naar kleuteronderwijs
- Digitalisering
- (Proces)kwaliteit

TALIS Starting Strong 2024: Waarom Opgroeien deelneemt?

1. Kinderbegeleiders en verantwoordelijken zelf aan het woord laten is belangrijk en uniek perspectief!
2. Jobbeleving is erg relevant en actueel onderwerp voor de kinderopvang in Vlaanderen
3. Vergelijken situatie Vlaanderen met andere landen kan veel inzichten opleveren
4. Situatie in kinderopvang en kleuteronderwijs in Vlaanderen vergelijken ook erg interessant
5. Relevante nieuwe thema's (bv. diversiteit, transitie)
6. Kwaliteitsvol onderzoek, professioneel opgezet en ondersteund + anonieme verwerking antwoorden
7. Deelname voorgesteld en besproken op sectoroverleg Kinderopvang in september 2022, positief onthaald
8. Inspraak gehad in vraagstelling en alles kunnen uittesten

TALIS Starting Strong 2024: Traject

TALIS Starting Strong 2024: Opzet

- De OESO selecteerde op toevallige wijze een steekproef van **270** opvanglocaties
- Opgroeien vraagt die 270 locaties via mail of ze willen deelnemen aan het onderzoek in 2024
- Deelnemen betekent dat in de locatie **verantwoordelijke én kinderbegeleider(s)** zullen bevroegd worden
  - In grote groepsopvang: verantwoordelijke + maximaal 8 kinderbegeleiders
  - In kleinschalige groepsopvang: aparte vragenlijst voor verantwoordelijke met begeleidende taken + vragenlijsten voor kinderbegeleiders
  - In zelfstandige gezinsopvang een aparte vragenlijst voor de onthaalouder die immers tegelijk verantwoordelijke én kinderbegeleider is
  - Bij aangesloten onthaalouders: een vragenlijst voor verantwoordelijke én een vragenlijst voor de onthaalouder als kinderbegeleider
- Deelnemen is **vrijwillig** en er zijn geen voor- of nadelen aan verbonden.
- Wie toezegt zal in loop december nadere instructies ontvangen en zal in periode december-januari een **excel document** moeten invullen over de tewerkgestelde personen in de locatie
- Vragenlijsten zelf in te vullen in periode februari-maart 2024:
  - 30 à 45 minuten per vragenlijst, 60 minuten voor verantwoordelijke met begeleidende taken
  - **Bij voorkeur** online

TALIS Starting Strong 2024: Stavaza recruiting

- Mails uitgestuurd in periode 8-13 november
- Op 27 november 62 + antwoorden
- Reminder gestuurd, gevraagd om uiterlijk 1 december te antwoorden
- Nadien mailing naar vervanglocaties om tot 270 deelnemers te komen
- Antwoorden kan door te antwoorden op de mail
  - Als men niet wil deelnemen, graag motiveren waarom niet
  - Als men wel wil deelnemen, 2 zaken bijkomend vermelden in mail:
    1. Opgroeien heeft contactpersoon nodig om deelname verder te bespreken:
      - Bij zelfstandige gezinsopvang = onthaalouder
      - Bij andere locaties = **naam en contactgegevens van verantwoordelijke bezorgen via antwoordmail** aan mailadres Talis.StartingStrong@opgroeien.be
    2. Deelnemen bij voorkeur online. Indien dat echt niet kan of wenselijk is, kan op papier ook, maar moet dan voor iedereen in de opvanglocatie. Dus **graag laten weten of deelname online of op papier zal zijn.**

Project en onderzoek registratie en matching (onbeantwoorde) opvangvragen

Toelichting Sectoroverleg 1 december 2023

Situering

Historiek

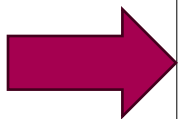
- Rol Opgroeien: geen rol in matchingsaanbod vraag en aanbod
- Proeftuin Digitaal systeem Kinderopvangzoeker in 2014 niet geslaagd wegens randvoorwaarden niet vervuld
- Lokaal loket KO: voorzien in decreet sinds 2014
- Beweging van onderuit, ondersteund door subsidie, registratie, programmatie sinds 2019
- Vrije keuze IT-toepassing

AS IS

- Gesubsidieerd Lokaal Loket Kinderopvang in ruim 90 % van de gemeenten
- Loket heeft een vaste plaats gekregen in het landschap – draagvlak en motivatie
- Variatie aan invulling – minimale kwaliteitscontrole
- Variatie aan IT-systemen
- Geen verplichting om vragen te laten verlopen via het loket

Knelpunten:

- Ouders: zoektocht blijft complex
- Organisatoren: administratieve werklast, zeker als werkingsgebied ruim is
- Loketten: administratieve last + subsidie gaat volledig naar IT
- Opgroeien: veelheid IT systemen die onvoldoende communiceren, geen betrouwbare data over de nood aan kinderopvang

Recente ontwikkelingen

- Eind 2022: Project Gemeente zonder Gemeentehuis: [Kinderopvang dichtbij en digitaal | Gemeente zonder Gemeentehuis \(binnenlandsbestuur.vlaanderen\)](#)

- Subsidie Binnenlands Bestuur
- 3 gemeenten: Antwerpen, Turnhout, Mechelen
- voor gunning van een digitaal systeem
- Aanbod tot uitbreiding naar randgemeenten

! Geen betrokkenheid van Opgroeien bij de toekenning van de middelen en het bepalen van de projectvoorwaarden, intussen wel in stuurgroep

- 9 juni 2023: beslissing door de Smart Region Board (ABB, Digitaal Vlaanderen, VLAIO) om in te stemmen met:
  - de voorbereiding en lancering van een landschapsanalyse, behoeftanalyse en marktverkenning voor de case “kinderopvang”,
  - op voorwaarde van een duidelijk gedefinieerde betrokkenheid en mandaat van het Agentschap Opgroeien

Stand van zaken project

- Digitaal Vlaanderen heeft projectvoorstel gedaan: AS IS en TO BE
  - **AS IS:** Proces en de variatie hierin grondig in kaart brengen + peilen naar verwachtingen en behoeften van diverse actoren
  - **TO BE:** uitwerken haalbare en gedragen scenario's + bekijken implicaties informatiearchitectuur en randvoorwaarden + high level inschatting kost diverse scenario's
- Opgroeien heeft voorgesteld om de AS IS grondig op te zetten en om onderzoekers in te schakelen. Opdracht toegekend aan VBJK op 23 november 2023
- Verloop project/onderzoek: Digitaal Vlaanderen en/of VBJK gaan in diverse settings gesprek voeren met:
  - Starten met lokaal loket en/of lokaal bestuur
  - Nadien : ouders (customer journey), opvangactoren, IT-leveranciers en toeleiders
- Settings:
  - variatie qua IT-systeem, type loket, werking lokaal loket, geografische spreiding, aanbieders...
  - Keuze gemaakt voor 10 : Asse, Aalst, Turnhout, Zaventem, Wetteren, Gistel, Temse, Heusden-Zolder, Mortsel, Voorkempen
  - Opgroeien heeft die lokale loketten gecontacteerd, Digitaal Vlaanderen zal op korte termijn gesprekken plannen
- Er zal klankbordgroep opgesteld worden om bevindingen te valideren of ervaringen aan te vullen
- Bevindingen uit gesprekken lokale loketten zullen ook ruimer besproken en gevalideerd worden

BVV en starterstrajecten

**Aan de slag met ...
Beleidsvoerend vermogen**

Traject BVV – stand van zaken

Wat voorafging...

- Aanbevelingen onderzoekscommissie
- Actieplan Kinderopvang
  - Aanpassing regelgeving
  - Opstart Traject BVV

Wat is ± afgerond?

- 1ste Denk- en Inspiratiedag
- Referentiekader (artikel 8, 11 en 13/0)
- Webpagina

Traject BVV – stand van zaken

Wat komt eraan?

- ‘Special BVV’ vanuit Opgroeien
- ‘BVV on Tour’ (telkens VAC, 19-22u):
  - Antwerpen: 16/1
  - Brugge: 18/1
  - Brussel: 23/1 (Hallepoort)
  - Hasselt: 30/1
  - Leuven: 1/2
  - Gent: 6/2
- Vervolgtraject:
  - Actors of Change (lerend netwerk)
  - Update instrumenten (Mentes en pools)
  - Inspirerende praktijken
  - Communicatie
  - 2de Denk- en inspiratiedag (= slotevent)

A young girl with curly hair is hugging a man with a beard. The girl has her eyes closed and a slight smile, and the man is holding her from behind. The scene is intimate and emotional.

Startertrajecten

Opgroeien

Vergunningsbesluit van 22 november 2013

ARTIKEL 8

De organisator heeft een starterstraject afgerond. Een starterstraject focust op het beleidsvoerend vermogen van de organisator.

De verplichting om een starterstraject af te ronden, vermeld in het eerste lid, geldt in de volgende gevallen:

1° bij de aanvraag van een vergunning voor een nieuwe opvanglocatie;

2° bij de aanvraag van een vergunning bij wijziging van organisator, met uitzondering van de wijziging, vermeld in artikel 13/2 van het Procedurebesluit van 9 mei 2014;

3° bij de aanvraag van een vergunning bij wijziging van opvangvorm.

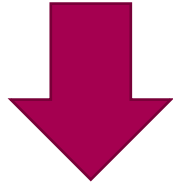
De minister bepaalt de nadere regels, minstens voor de inhoud van de kennis die aan bod komt in het starterstraject en de validering ervan.

Starterstraject: inhoud MB (1)

- ENKEL VERPLICHT VOOR STARTERS ZONDER BESTAANDE VERGUNNING: **Informatieve sessie (Opgroeien)**: Opgroeien organiseert een informatieve sessie waarbij kennis van vergunningsvoorwaarden aan bod komen en kandidaat-organisator wegwijs wordt gemaakt in kinderopvanglandschap, met focus op BVV;
- **Intentieformulier indienen (Opgroeien)**: Kandidaat-organisator licht project toe en dient in bij Opgroeien;
  - Aantonen welke mate competenties aanwezig zijn én kennis over vergunningsvoorwaarden (gericht op aanwezige BVV);
- **Kennismakingsgesprek*** (Opgroeien): Kandidaat-organisator wordt bij Opgroeien uitgenodigd op gesprek, voortbouwend op intentieformulier;

Startertraject: inhoud (2)

- **Interactief begeleidingstraject (Ondersteuningsnetwerk kinderopvang)***: Kandidaat-organisator krijgt hulp bij opmaak van ondernemingsplan en wordt ondersteund op competenties i.k.v. BVV;
  - Doel = nadenken over organisatorrol, benodigde competities en haalbaarheid;
  - Mede focus op netwerking (*peer learning*) met als doel uitwisseling praktijken;
  - Kost deels voor rekening van kandidaat-starter

- Gemotiveerd gunstig, advies met aandachtspunten of ongunstig **advies**

=> Na doorlopen alle stappen (evt. vrijstelling *) > **startertraject afgerond**

Startertraject: vrijstellingen

⇒ VOORWAARDE = Geen dossiermatige tegenindicaties

(1) (§4) Organisatoren worden vrijgesteld voor **alle onderdelen** indien:

- *Zij in aanmerking komen voor **vereenvoudigde vergunningsprocedure** (zie art. 10 Procedurebesluit 9 mei 2014);*
- *Zij al minstens 24 maanden organisator zijn en beschikken over attest van afgerond startertraject, met in geval van advies ondersteuningsnetwerk, een gunstig advies, **maximum 24 maanden geleden uitgereikt.***

(2) (§3) Opgroeien kan een **vrijstelling toekennen** aan een organisator die vanuit ervaring kan aantonen over voldoende BVV te beschikken, voor de onderdelen:

- Kennismakingsgesprek
- Interactief begeleidingstraject

Starterstraject: toelichting enkele zaken

- **Ingangsdatum:** 1 juli 2024
  - Opgroeien en Mentees bereiden zich voor op nieuwe starterstraject
    - Opgroeien bereidt interne werking voor;
    - Mentees brengt geïnteresseerde partners samen voor aanbieden begeleidingstraject en geeft inhoud van begeleidingstraject vorm.
  - *Tussentijds:* Huidige bepaling mbt opleiding “organisatorisch beheer in de kinderopvang”, te volgen bij Syntra, blijft behouden
    - Verplichting geldt voor alle organisatoren vergunning > 18 plaatsen
- Voor **zelfstandige onthaalouders:** inhoud traject gezinsopvang onderdeel van starterstraject (en dus geen gezinstraject apart af te ronden);
- **Aanbod interactief begeleidingstraject:** Afspraken met Mentees over administratieve kost, frequentie en nabijheid van aanbod

Startertraject: toelichting enkele zaken

- **Advies:**
  - Ook bij **ongunstig advies** wordt startertraject beschouwd als 'afgerond'
  - Organisator kan doorgaan met vergunningsaanvraag (verantwoordelijk bij **kandidaat-organisator**), opgenomen in Procedurebesluit
    - Organisator dient t.o.v. Opgroeien te reageren op evt. ongunstig advies of advies met aandachtspunten (naar analogie met opportuniteitsadvies), waarbij waarborgen qua hoorrecht zijn voorzien

- Op basis van het **oriënteringsgesprek***, het **advies*** en het **samengestelde dossier** wordt uiteindelijk beslist of een kandidaat-starter **vergunning** krijgt (of niet)
  - > eindverantwoordelijkheid toekennen vergunning bij **Opgroeien**

A child wearing a bright yellow raincoat with a hood is the central focus, shouting with their mouth wide open and eyes closed. Their arms are raised in the air. The scene is set in the rain, with numerous white raindrops visible against a grey background. In the blurred background, another child in a blue raincoat is also visible. The overall mood is one of joy and freedom.

Traject gezinsopvang

Opgroeien

Vergunningsbesluit van 22 november 2013

ARTIKEL 11

De organisator van gezinsopvang zorgt ervoor dat elke kinderbegeleider een traject gezinsopvang heeft doorlopen.

Een traject gezinsopvang als vermeld in het eerste lid, focust op inzicht in de specifieke context van gezinsopvang.

De minister bepaalt de nadere regels, minstens voor de inhoud van de kennis die aan bod komt in het traject gezinsopvang, vermeld in het eerste lid.

Traject gezinsopvang: inhoud (1)

- 1° **informatiemoment** met betrekking tot specifieke context van gezinsopvang, georganiseerd door organisator, bijgestaan door een pool gezinsopvang;
  - a. de kennis van de vergunningsvoorwaarden;
  - b. de organisatie, de taken en de competenties die nodig zijn;
  - c. de impact op de gezinscontext, de ondersteunende en belastende elementen;
  - d. het arbeidsrechtelijke statuut waarin gewerkt wordt;
- 2° **screenen van draagkracht en van competenties** van de kinderbegeleider, georganiseerd door organisator, bijgestaan door een pool gezinsopvang;
  - a. het omgaan met kinderen;
  - b. de zelfreflectie;
  - c. de communicatie en het samenwerken met gezinnen en derden;
  - d. het inschatten van de gezinscontext;
  - e. het organisatietalent om alle taken te combineren;

Traject gezinsopvang: inhoud (2)

- 3° opmaken van **persoonlijk ontwikkelingsplan** voor kinderbegeleider, georganiseerd door organisator, bijgestaan door een pool gezinsopvang;
- 4° **meeloopmoment** in vergunde kinderopvanglocatie gezinsopvang niet in handhaving, georganiseerd door de organisator.

Traject gezinsopvang: toelichting enkele zaken

- Kinderbegeleiders die tevens organisator gezinsopvang zijn (zelfstandige onthaalouders), zijn **vrijgesteld**
  - Focus specifieke context gezinsopvang meegenomen in starterstraject
- Ingangsdatum traject: **1 april 2023** (retroactieve uitwerking)

Waarderingsplatform gebruikers zorg- en welzijnsvoorzieningen

algemene info

Sectoroverleg 1 december 2023

Het waarderingsplatform algemeen

- Waardering door gebruikers van zorg- en welzijnsvoorzieningen
- Begin 2023 gestart met voorbereidingen van opzet van waarderingsplatform;
  - Aanvankelijk enkel voor gebruikers van WZC (Agentschap Zorg)
    - realisatie voorbereiding uitbesteed aan KPMG (inhoud) en Cronos (IT)
  - met beslissing van minister Crevits verruimd ook naar VAPH, JH en KO
- Dit initiatief ligt in lijn met verschillende opdrachten uit kwaliteitsdecreet
- En uiteindelijke doelstelling is :
  - Positieve verhalen binnen de zorgsector benadrukken;
  - Meer transparantie en informatie over de zorgverlening bieden;
  - Interactie vergroten voor mogelijke kwaliteitsverbeteringen.

SAMENVATTING

WAT - WAAROM - WIE - HOE - WANNEER

WAT is het waarderingsplatform?

Het waarderingsplatform is een onafhankelijk gemodereerd online platform (website) waar een gebruiker en diens omgeving op een gebruiksvriendelijke en respectvolle manier zijn ervaring en/of waardering voor een zorgvoorziening en -aanbieder kan uiten. De tool beoogt daarbij betrouwbare ervaringen en waarderingen te verzamelen en ter beschikking te stellen richting het breder publiek.

WAAROM een waarderingsplatform?

Ambitie:

De gebruiker en diens omgeving een publieke stem geven in de ervaring en waardering van hun zorgvoorziening en -aanbieder

Verwachte bijkomende effecten:

1. Meer transparantie en informatie over zorgvoorzieningen en -aanbieders,
2. Verhoogde interactie met voorziening i.f.v. potentiële kwaliteitsverbetering
3. Aandacht voor positieve verhalen binnen de zorgsector

SAMENVATTING

WAT - WAAROM - WIE - HOE - WANNEER

WIE is betrokken?

Het opzet van het waarderingsplatform beïnvloedt zowel een aantal interne (bv. Departement Zorg, AO, VAPH, etc.) als externe (bv. gebruikers, voorzieningen, etc.) belanghebbenden.

Deze spelers worden betrokken d.m.v. samenwerking, actieve betrokkenheid, informering,...
(stuurgroep, ‘productowner’ per sector, klankbordgroep, ...)

SAMENVATTING
WAT - WAAROM - WIE - HOE - WANNEER

HOE wordt het waarderingsplatform beheerd?

Het beheer van de waarderingstool vergt zowel op korte als op lange termijn een heel aantal opdrachten en verantwoordelijkheden. Om zo maximaal mogelijk tegemoet te komen aan de werkingsprincipes van onafhankelijkheid en betrouwbaarheid, worden deze verschillende opdrachten toegekend aan een beheerder. Hiertoe wordt gezocht (oproep) naar externe partnerorganisatie

Website met waarderingsplatform voor zorgvoorzieningen in de maak - Hilde Crevits

SAMENVATTING
WAT - WAAROM - WIE - HOE - WANNEER

WANNEER zal de tool gerealiseerd worden?

- **2023:** Voorbereiding van een eerste basisversie van de waarderingstool
- **december 2023:** aanstelling extern consortium van organisaties voor het operationele beheer (cfr oproep)
- **begin 2024 (januari):** oproep en samenstelling pilotgroepen per sector
- **maart 2024:** lancering pilot (in meerdere 'waves')
- **2024 en 2025:** pilotfase en evaluatie

Specifiek mbt kinderopvang

- ▶ Productowners per betrokken sector vanuit administraties:
  - KO: Filip Winderickx + Annemie Meuris
  - JH: Delphine Levrouw en Lisselotte Louwagie
- ▶ Klankbordgroepen > ook specifiek voor Kinderopvang
- ▶ Waarderingsvragen > ook specifiek voor Kinderopvang
- ▶ Verhouding tot handhavingsbeleid? > scherp te stellen
- ▶ Quid aanbeveling POC Kinderopvang? > Zorginspectie

Ter info:

aanbeveling POC KO: “Versterking van de betrokkenheid van ouders”

Vaststelling:

We stellen vast dat de ervaringen van ouders onvoldoende worden meegenomen bij de evaluatie van kinderopvanginitiatieven. Ouders worden op hun beurt niet altijd ingelicht over het functioneren van de kinderopvang. Zo worden ouders niet overal proactief op de hoogte gebracht van vaststellingen van tekorten of van ernstige klachten die verband houden met de fysieke of psychische integriteit van kinderen.

Aanbeveling:

- In de reguliere inspecties wordt het mogelijk gemaakt dat er rekening kan worden gehouden met de ervaringen van ouders*
- In het kwaliteitsbeleid van de initiatieven inzetten op een sterkere participatie van belanghebbenden, in casu ouders die gebruik maken van de kinderopvang.*

Waarderingsvragen: Wat en Hoe ? Zelfde opzet voor alle betrokken sectoren

▶ “Gebruiksvriendelijkheid”

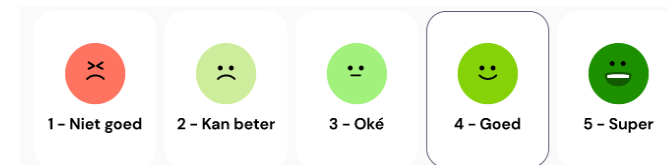
→ 8 Thema’s

→ Elk thema een korte vraagstelling

× Score tussen 1 en 5

× Schrijfvakje voor korte toelichting antwoord per thema / vraag

× Schrijfvakje voor algemene toelichting

▶ Vraagstelling:

→ Focus op individuele, subjectieve ervaring als ouders vanuit wat zelf verwacht

→ Onderwerpen waar ze zicht op (kunnen) hebben

→ Onderscheid met inspecties (‘objectief’ obv normenkader)

▶ Thema’s en vragen KO in ontwikkeling i.s.m. Klankbordgroep KO

→ Focus kind en focus ouders

→ ‘voor zover je er als ouder daar zicht op hebt’

Waarderingsvragen KO: **voorlopige versie in ontwikkeling**

	Thema	Omschrijving
1	Binnenkomen in de opvang	Mogelijkheid tot het binnenkomen van de opvangruimtes (speel/leef/slaapruimtes) tijdens de openingsuren.
2	Opvangruimtes en inrichting	Dit gaat over hoe jij de opvangruimtes ervaart. Denk aan: leef/speel/slaapruimtes, buitenruimte, inrichting & meubilair, kindvriendelijk, veiligheid, fysieke toegankelijkheid ...?
3	Bijdragen aan de ontwikkeling van het kind	Activiteiten in de opvang ondersteunen en stimuleren de ontwikkeling van het kind, zowel op sociaal, emotioneel, motorisch, cognitief vlak, ... Dit gaat over soort activiteiten, variatie, aangepast aan de leeftijd en de aard van elk kind.
4	Medewerkers in de voorziening	De manier waarop de opvang met jouw kind omgaat, met jouw kind rekening houdt, zorgt dat je kind in een vertrouwde omgeving kan zijn. Hoe wordt je kindje onthaald, getroost, ...
5	Ontvangen zorg	Hoe ervaart u de zorg die uw kind ontvangt in de kinderopvang: eten, drinken, slapen, verzorging, ...?
6	Contact en samenwerking met de opvangvoorziening	Mogelijkheid om zelf iets in te brengen als ouder, om in gesprek te gaan met de opvang, om samen te werken met de opvang, om inspraak te krijgen ...
7	Informatie vanuit de voorziening	De manier waarop de opvang de ouders informeert over belangrijke zaken rond hun kind en de werking van de opvang.
8	Huishoudelijk reglement en opvangovereenkomst	Is de inhoud van het huishoudelijk reglement duidelijk? Ben ik er tevreden mee? Wordt het nageleefd? Flexibiliteit (respijtdagen, ziektebeleid...)?

IN ONTWERP

Projectoproep projecthouder

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

Wat zijn de voornaamste opdrachten die de projecthouder op zich zal nemen?

1 Co-creëren van WP, incl. doorvoeren inhoudelijke verbeteringen en opvolging van IT onderhoud, IT ontwikkeling en hosting

2 Ondersteunen van implementatie Waarderingsplatform

3 Operationaliseren van de redactie van waarderingen

4 Verzamelen van gegevens en resultaten van kwaliteit van zorg en gebruikerservaringen

5 Ontsluiten van gegevens en resultaten van kwaliteit van zorg en gebruikerservaringen ontsluiten op maat van brede publiek

6 Voorzien in regelmatige (beleids)rapportering

7 Uitvoeren van operationele opdrachten

8 Informeren en verbinden van de betrokken sectoren en belanghebbenden

Projectoproep Projecthouder

Naar wie zijn we op zoek?

- Opzet van een consortium met:
  - Gebalanceerde, pluralistische en diverse vertegenwoordiging van de 4 betrokken sectoren (i.e. residentiële ouderenzorg, personen met een handicap, jeugdhulp en kinderopvang).
- EN
- Gebalanceerde vertegenwoordiging van (1) (vertegenwoordigers van) de zorggebruikers, personen met een zorg- en ondersteuningsnood en hun omgeving (bv. mantelzorgers) en (2) vertegenwoordigers van) zorgvoorzieningen en aanbieders van zorg en ondersteuning
- Vereniging van verschillende types organisaties is wenselijk

Nieuwsbericht op website Opgroeien (30/10/2023)

[Waarderingsplatform in de zorg zoekt beheerder | Vlaanderen.be](#)

[Waarderingsplatform in de zorg zoekt beheerder | Opgroeien](#)

Toekenningsbeslissing: medio december 2023

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

Vragen?

DANK EN TOT ZIENS !

